

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอวิธีการดำเนินการศึกษาแบบพรรณนา เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหอันเกิดจากการมีส่วนร่วมในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนในแต่ละหลังคาเรือน แต่ละหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลสงเปือย จำนวน 11 หมู่บ้าน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 1,663 หลังคาเรือน

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง หากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีทางสถิติจากสูตร ของยามานะ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n แทน	จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรทำการสุ่ม
	N แทน	จำนวนผู้แทนครัวเรือนทั้งหมด (1,663 คน)
	e แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้ (0.05)

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาต้องการสุ่มตัวอย่างให้มีความคลาดเคลื่อน จากการสุ่ม (Sampling error) ไม่เกินร้อยละ 5 (0.05) จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรทำการสุ่ม คือ

แทนค่าได้ดังนี้

$$\begin{aligned} N &= 1,663 \\ &= \frac{1,663}{1+1,663(.05)^2} \\ &= 322.555 \approx 323 \end{aligned}$$

ได้จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรทำการสุ่ม จำนวน 323 คน  
จากนั้นทำการกำหนดจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างและเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญ ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนครัวเรือนและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหาร  
ส่วนตำบลสงเปือย อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้านในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลสงเปือย อำเภอกุเวียง จังหวัดขอนแก่น	จำนวนครัวเรือน (หลังคา)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านสงเปือย	191	37
2	บ้านท่าเสี้ยว	117	23
3	บ้านโนนตู่	187	36
4	บ้านหนองกลาง	144	28
5	บ้านห้วยทราย	131	25
6	บ้านอ่างศิลา	235	46
7	บ้านโคกไร่	168	33
8	บ้านลำแซ่	208	40
9	บ้านโนนพันชาติ	81	16
10	บ้านธารทอง	67	13
11	บ้านสงเปือย	134	26
	รวม	1,663	323

## เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

### 1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น แบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็น แบบสอบถามปกติแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ในด้านการมีส่วนร่วมในขั้นการริเริ่มการพัฒนา ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนในการพัฒนา ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการพัฒนา ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา ด้านการมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมมากที่สุด มีส่วนร่วมมาก มีส่วนร่วมปานกลาง มีส่วนร่วมน้อย มีส่วนร่วมน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ มีการกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับคือ

มีส่วนร่วมมากที่สุด	=	5	คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	=	4	คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	=	3	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อย	=	2	คะแนน
มีส่วนร่วมน้อยที่สุด	=	1	คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

### 2. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบกำหนดในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อนำไปเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

2.3 กำหนดเนื้อหาและขอบข่ายการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับ  
วัตถุประสงค์

2.4 นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข  
และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

### 3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้  
ดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ  
ความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดย  
ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ  
วัตถุประสงค์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้แก่

3.1.1 ว่าที่ร้อยเอกณรงค์ศักดิ์ คำหาญสุนทร วุฒิการศึกษา  
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) ตำแหน่ง นักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล  
เขาน้อย อำเภอเวียงเก่า จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

3.1.2 นายทรงวุฒิ ทาระสา วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหาร  
การศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสงเปือย ตำบลสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัด  
ขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 พันจ่าอากาศเอกจักรวาล อุงวิธา วุฒิการศึกษา ศิลปะศาสตร  
มหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนา) ตำแหน่งนักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย  
อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีศึกษา

3.2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความ  
สอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามประเด็นที่สอบถาม IOC (Index of Congruence)  
ผลปรากฏว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความสอดคล้องสูง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้  
เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผลปรากฏ  
ว่าได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.975

4. จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

## การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่
2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาคั้งนี้ จากหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 323 คน โดยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตัวของผู้ศึกษาเอง พร้อมนัด วัน เวลา ที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลคืน
3. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนครบตามจำนวน เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

## การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 323 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนในแบบรหัส (Coding form) แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมในการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ โดยนำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ ในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับมีส่วนร่วม มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

3. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

- 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ใช้ค่าความถี่

#### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ใช้ค่าความถี่